

Forenklingsforslag fra Regnskap Norge

Overlevert til Næringsministeren i møte 4. september 2018.

10 prioriterte:

1. *Kilometergodtgjørelse/diett*

Etter at takseringsreglene ble «frikoblet» fra statens satser med hensyn til hva en arbeidstaker kan motta skattefritt fra arbeidsgiver i bilgodtgjørelse eller diett, har disse reglene blitt vesentlig mer kompliserte samtidig som de administrative byrdene har økt betraktelig. Det vil være en vesentlig forenkling om skattereglene både viste og la til grunn Statens reiseregulativ for hva som kan mottas skattefritt.

2. *Merkostnader kost/losji/reise*

Regelverket som gjelder fradrag/godtgjørelse/refusjon for merkostnader til kost/losji/reise er omfattende, uoversiktlig og detaljert. Dette gjelder yrkesreiser både med og uten overnatting og pendleropphold. Det er i mange tilfeller krevende å innhente alle nødvendige relevante opplysninger for å gjøre de riktige skattemessige vurderingene. Det samme gjelder reglene som gjelder skillet mellom arbeidsreise/yrkesreise. Også her kreves ofte mye og detaljerte opplysninger fra den som har vært på reise for å avgjøre den skattemessige vurderingen.

Et annet forhold er de nye reglene om diett på dagsreiser gjeldende fra 2018. Det er innført retningslinjer som medfører vanskelige skjønnsmessige vurderinger knyttet til vilkåret om *merkostnader* til kost på dagsreiser. Hvis reisevirksomheten er regelmessig gir det ikke rett til skattefritt diett, i motsetning til mer sporadisk reisevirksomhet. Her bør skattemyndighetene komme med klargjørende retningslinjer som sier noe om hvilke krav som stilles til omfanget av reisevirksomheten.

3. *Naturalytelser*

Det er nylig vedtatt at naturalytelser fra tredjepart skal innberettes av mottakers arbeidsgiver. Dette inkluderer betaling av arbeidsgiveravgift.

I vårt hørings svar til saken påpekte vi at løsningen pålegger arbeidsgiver urimelige administrative byrder og at det i større virksomheter nærmest vil være en umulig oppgave for arbeidsgiver å holde oversikt over enhver ytelse ansatte får fra tredjeparter. I tillegg vil det etter vår vurdering være urimelig at arbeidsgiver skal belastes med arbeidsgiveravgift for en ytelse andre har gitt en ansatt.

Saken er vedtatt uten tilstrekkelig vurderinger av konsekvenser og merbyrder for næringslivet. Etter vårt skjønn bør vedtaket reverseres til dette er på plass. Faglig står vi videre fast ved at innberetningsplikten i stedet bør ligge på den som faktisk gir ytelsen ([se hørings svaret for nærmere omtale](#)). Av forenklingshensyn bør det også

vurderes innført en grense for å utløse innberetningsplikt, slik at mindre ytelser unntas.

4. *Samkjøring av regelverk for skatt og mva*

Skatte- og avgiftsreglene opererer med ulike grenser og definisjoner for hvordan næringsbegrepet defineres. Videre er reglene ulike ved blant annet føring av tap på krav, fordelsbeskatning elektronisk kommunikasjon, fordelsbeskatning fri bil, reise hjem – arbeid, uttak av tjenester til privat bruk og i representasjonsøyemed, personalrabatt på varer og tjenester, samt for gaver og velferdstiltak for ansatte. Reglene er også ulike for ervervs- og realisasjonskostnader på aksjeinvesteringer. I tillegg gjelder det ulike periodiseringsregler; skattereglene følger realisasjonsprinsippet mens merverdiavgiftsregelverket er opptatt av når varen eller tjenesten er fakturert (her kommer i tillegg regnskapsreglene som har periodiseringsregler som avviker fra både de skattemessige og avgiftsmessige).

Ulikheter som de nevnte er kompliserende og skaper merbyrder å håndtere. Det ligger derfor et stort forenklingspotensiale i å samordne regelverkene så langt som mulig.

Tilsvarende gjelder dokumentasjonsbestemmelsene for henholdsvis skatte- og avgiftsformål, særlig hva gjelder fradragsrett for kjøp. I dag gjelder strenge formalregler etter merverdiavgiftsloven, mens skatteloven i større grad bygger på sannsynlighetsovervekt og er mindre strenge. Realitetsvurdering og sannsynligjøring bør i større grad også legges til grunn etter merverdiavgiftsloven.

5. *Oppbevaring og tilgjengelighet*

Det gjenstår fortsatt oppbevaringsregler som ikke er gjennomgått og samkjørt med den generelle oppbevaringstiden på fem år i bokføringslovgivningen. Et eksempel på dette er oppbevaringstiden for tolldokumentasjon som fortsatt er ti år, og som skaper mye ekstraarbeid i tillegg til økt risiko for at det gjøres feil. Forskjellige oppbevaringsregler, herunder krav om oppbevaringstid, er fordyrende og praktisk utfordrende. Her bør det med andre ord tas grep.

Videre er det rigide regler for krav om oppbevaringssted. Dette er umoderne og upraktiske krav, som ikke er tilpasset dagens digitale hverdag. Bør i stedet erstattes med et tilgjengelighetskrav.

6. *Justeringsreglene*

Justeringsreglene er svært kompliserte og formalistiske, med stor risiko for at det gjøres feil. Regnskap Norge mener at det bør vurderes forenklinger.

Å gjøre all utleie av fast eiendom avgiftspliktig kan være et tiltak.¹ Et mindre inngripende tiltak kan være å gi næringsdrivende valgmulighet til å anvende den tidligere treårsregelen i stedet for justeringsreglene.

7. *Formuesverdsetting av næringseiendom*

Verdien av næringseiendom fastsettes på grunnlag av en beregnet utleieverdi, jf. skatteloven § 4-10 fjerde ledd. Reglene er ulike for utleid og ikke-utleid næringseiendom. For å komme frem til korrekt beregnet utleieverdi divideres den beregnede verdien med en kalkulasjonsfaktor beregnet og kunngjort av Skattedirektoratet.

Når skattyter har eiendel som er regulert i § 4-10 fjerde ledd (næringseiendom) som verdsettes til 80% av eiendommens beregnede verdi, skal den forholdsmessige gjelden som faller på næringseiendommen reduseres tilsvarende i medhold av skatteloven § 4-19 tredje ledd.

Etter vår erfaring er det veldig mange som ender ut i faktiske takseringer, fordi verdien via sjablong blir for høy. Dette skyldes at sjablongen ikke er treffsikker nok, noe som medfører ekstra byrder. Bør med andre ord finne bedre sjablong eller andre måter å beregne på.

8. *Oppgaveplikt for betaling til selvstendig næringsdrivende*

Oppdragsgivere som har mottatt krav på honorar for utførte tjenester fra enkeltpersonforetak uten fast forretningssted skal levere RF-1321 innen 15. februar. [Regnskap Norge mener](#) at oppgaveplikten medfører en administrativ merbelastning og kostnad som ikke står i forhold til det som avdekkes gjennom rapporteringspliktene.

9. *Registrering i mva-manntallet*

Det bør åpnes opp for at næringsdrivende kan registreres i merverdiavgiftsregisteret fra oppstart, uten krav til forutgående omsetning. I dag er det svært utfordrende å håndtere merverdiavgiftsregistrering på en sikker og forutsigbar måte. Dette skyldes bl.a. fordi registreringen ikke skjer i sanntid. Det tar ofte 3-8 uker fra søknad om registrering (idet omsetningsgrensen er nådd), til søknaden blir ferdigbehandlet. I mellomtiden står virksomheten overfor motstridende regler som på den ene siden krever påslag av mva, men på den annen side nekter utstedelse av salgsdokumentasjon med mva fordi registreringen ikke er formelt i orden. Skattedirektoratet mener her at avgiften skal faktureres og oppkreves i etterkant. Dette utfordrer imidlertid at man ikke uten videre kan endre priser og vilkår som allerede er inngått.

¹ Jf. annonsert utredningsarbeid, jf. bl.a. [Prop. 94 LS \(2013-2014\) kap. 4.2](#) og [Prop. 1 LS \(2014-2015\) kap. 21.3](#).

Videre er det en utfordring at det ikke gis fradrag for forsøk på næringsdrift i Norge. Dette avviker fra regler i EU, og samtidig også et grunnprinsipp om at mva-reglene skal virke konkurransevridende.

Vårt forslag er altså at næringsdrivende frivillig bør kunne mva-registrere seg fra oppstart ved å erklære seg næringsdrivende. Med en slik løsning unngår man også dagens rigide tilbakeføringsregime og at grunnlaget for den næringsdrivendes avtaler og prising forrykkes.

10. Avvikende regnskapsår

Dagens hovedregel er at regnskapsåret følger kalenderåret. Det er gitt enkelte begrensede unntak, og for øvrig foreligger en dispensasjonsadgang. Etter vår mening bør det åpnes for avvikende regnskapsår på generelt grunnlag. På den måten vil selskapene selv kunne velge hva som er hensiktsmessig avslutningstidspunkt, herunder tilrettelegge for effektiv ressursutnyttelse. For å få ut forenklingsgevinsten fordrer det at det skattemessige inntektsåret tilpasses til avvikende regnskapsår. For nærmere omtale, se vårt [høringssvar av 24.11.2016](#) under overskriften *Regnskapsåret*.

Andre forenklingsforslag

Skatt

11. Fritaksmodellen

Hvilke selskaper som faller inn under fritaksmodellen i skatteloven § 2-38 eller ikke er uklart og til dels krevende å få oversikt over. Skatteetaten bør etablere en liste over alle selskaper på Oslo Børs som kommer inn under fritaksmodellen for å sikre at skattytere ikke trækker feil med hensyn til hva som er skattefritt og skattepliktig etter disse reglene.

12. Skjermingsfradraget - aksjonærmodellen

Personlige skattytere som er skattepliktig til Norge og som mottar utbytte fra AS innrømmes et skjermingsfradrag. Reglene er til dels kompliserte, og bidrar til at skattereglene blir uoversiktlige for aksjonærene.

Regnskap Norge mener at de skattemessige besparelser for gjennomsnittsaksjonæren er ubetydelige sett i forhold til arbeidet med å beregne og kontrollere at dette blir korrekt. Systemet med skjerming bør evalueres.

13. Skjermingsfradraget - deltakermodellen

Det å beregne skjermingsfradrag og håndtere dette i forhold til utdelinger og inngangsverdi er komplisert. Vi har beregninger som sterkt indikerer at de

administrative byrdene langt overstiger skattereduksjonen. Systemet med skjerming bør evalueres.

14. Skjermingsfradraget - foretaksmodellen (beregning av personinntekt EPF)

Som for aksjonærmodellen og deltakermodellen bidrar skjermingsfradraget til å komplisere regelverket relatert til å beregne personinntekt for enkeltpersonforetak. Systemet bør evalueres.

15. Saldogruppe J / saldogruppene i sin alminnelighet

Fast teknisk installasjon i bygninger avskrives i medhold av skatteloven § 14-41 fjerde ledd, siste punktum, under ett for hver bygning. Ved realisasjon av driftsmiddel i saldogruppe J skal vederlaget så langt det ikke er inntektsført, nedskrives på saldoen for driftsmidlet.

En forenkling i regelverket hadde vært å åpne opp for at vederlaget, så langt det ikke er inntektsført, kunne vært inntektsført over gevinst- og tapskonto. I tillegg bør alle saldogruppene vurderes i forhold til forenkling og hva som er hensiktsmessig oppsplitting av driftsmidler som kan utgiftsføres over saldosystemet.

16. 15 000-kroners grensen for avskrivninger

Grensen for hva som defineres som betydelig driftsmiddel og derfor skal avskrives over saldosystemet er satt ved kr 15 000 i medhold av skatteloven § 14-40. Beløpsgrensen ble hevet fra kr 10 000 til kr 15 000 i 1992. Siden har den stått stille. Grensen bør minst økes i samsvar med konsumprisen, og tilsvarende ivaretas fremover.

17. Rentesatser / Rentesatser for rimelig lån m.m.

Fordelen ved rimelig lån i arbeidsforhold blir i dag beskattet ved hjelp av en normrentesats som fastsettes av Skattedirektoratet seks ganger i året, jf. skatteloven § 5-12 fjerde ledd med tilhørende forskrifter. Det samme gjelder for skjermingsrenten for ekstra skatt på lån fra personlige skattytere til selskap, jf. skatteloven § 5-22. De senere årene har rentene vært stabile, men i år der rentene endres flere ganger gjennom året vil dette ha innvirkning på normrenten og skjermingsrenten og medføre unødvendige administrative kostnader i form av skjema- og systemendringer som er unødvendig. Rentesatser med skattemessig effekt bør ikke endres flere ganger i løpet av året.

18. Utvidelse av ligningsåret

I medhold av regnskapsloven § 1-7 kan den regnskapspliktiges første eller siste regnskapsår strekke seg lenger enn 12 måneder, men maksimalt til 18 måneder. Retten til å benytte utvidet regnskapsår burde i et forenklingperspektiv også vært tillatt for ligningsformål. Det ville vært en forenkling om tilsvarende unntaksregler ble innført for ligningsåret, slik at regnskapspliktige som valgte å levere årsregnskap og årsberetning for en 18 måneders periode fikk samme rett med hensyn til ligningen,

men andre ord rett til å levere skattemelding for maksimalt 18 måneder i oppstarts- eller avviklingsåret.

19. Forskuddsskatt ved utbytte

Mange aksjonærer tar ut utbytte av tidligere års overskudd i sine AS. Felles for alle er at utbyttet gjerne blir betalt i mai eller juni når generalforsamling er avholdt/protokollert, og etter at årsregnskapet er ferdig. Felles for denne gruppen er at de hvert år mottar krav fra Skatteetaten om innbetaling av forskuddsskatt hvor utbytte blir inkludert i grunnlaget for skatt. Det medfører at regnskapsfører ofte må sende inn papirskjema (tilgang i Altinn for skattekort er fortsatt ikke i orden) og be om å få slettet forskuddsskatten, da få eller ingen har likviditet til å betale skatt før utbyttet er kommet inn på konto.

Regnskap Norge mener at innbetaling av forskuddsskatt relatert til utbytte automatisk burde vært utsatt til utbytte ble utbetalt slik at aksjonærene fortrinnsvis kan slippe å måtte låne penger frem til utbytte blir utbetalt. Dette kunne for eksempel vært gjennomført ved at forskuddsskatt relatert til utbytte kun ble medtatt på 3. og 4. termin for forskuddsskatt. En mulig og enkel løsning kan være å innføre kildeskatt på aksjeutbytter tilsvarende hva som gjelder for utenlandske aksjonærer.

20. Boligselskapers innberetning av bagatellmessige beløp

Boligselskaper innberetter i dag et betydelig antall oppgaver hvor beløpene som får skattemessig konsekvens for andelshaverne er bagatellmessige. Her bør det vurderes forenklinger for eksempel ved å innføre beløpsgrenser som er unntatt skatteplikt (formuesskatt) eller å pålegge boligselskapene å betale den inntekt og formue som fordeles på boligeierne i dag.

21. Rentefradrag ved interessefelleskap

Reglene er kompliserte og burde med fordel vært forenklet.

22. Utlendinger som tar arbeid i Norge

Bruk av utenlandsk arbeidskraft i Norge reiser en rekke problemstillinger. Det er ulike regler som gjelder avhengig av hvordan man tilknytter seg arbeidskraft fra utlandet, om det er ansettelse i egen virksomhet, innleie fra utenlandsk virksomhet eller innleie fra utenlandsk bemanningsbyrå, entrepriseoppdrag eller innleie av selvstendig næringsdrivende. Regelverket er komplisert og omfattende og kan være vanskelig å orientere seg i. En rekke formaliteter må være på plass, deriblant oppholds-/arbeidstillatelse for arbeidstakeren som også må registrere seg og få skattekort, byggekort må på plass der dette er aktuelt, rapportering til SFU på RF-1199. Videre må skatteplikt for arbeidstakeren avgjøres, er vedkommende skattepliktig som bosatt eller begrenset skattepliktig til Norge, et annet aktuelt tema er å ta stilling til eventuell pendlerstatus, videre må det avgjøres hvor trygdeavgift og arbeidsgiveravgift skal betales. Regelverket er komplisert og det er krevende å innhente de nødvendige faktiske opplysningene for korrekt skattemessig behandling.

23. Deltakerligning ANS/DA/KS mv

Deltakerligning er komplisert og arbeidskrevende slik det er i dag. Det bør vurderes om reglene kan forenkles ved å innføre en form for selskapsbeskatning i tråd med hva som gjelder for AS.

24. Skatteavtaler

Kreditmetoden er i utgangspunktet krevende og komplisert å følge opp. Det bør vurderes om disse reglene kan forenkles samtidig som skatteprovenyet opprettholdes.

Merverdiavgift

25. Viderefakturering

Regelverket og praksis rundt viderefakturering er uensartet og uklart. I enkelte typetilfeller risikerer den næringsdrivende å ikke få fradrag for inngående merverdiavgift samtidig som staten krever innbetalt utgående merverdiavgift. Det vil være tjenlig å gjennomgå, og få enklere og klargjørende regler på dette området.

26. Forskuddsfakturering

Fjerning av forbud mot forskuddsfakturering, som skaper unødig arbeid og kostnader til innkreving av finansielle forskudd.

Bokføring og regnskap

27. Personallister

Fjerning av personallistereguleringene for enkelte tjenesteytende næringer, som ifølge en analyse gjort av skatteetaten selv ikke fungerer etter hensikten.

28. Kjøpsdokumentasjon

Opprydding og forenkling i bokføringsforskriftens rotete krav til kjøpsdokumentasjon, herunder forskjellige krav avhengig av beløpsstørrelse, bruksområde, betalingsmåte og om det er utlegg gjort av ansatte (gjelder særlig krav til angivelse av kjøper).

29. Timeregistrering og timebestillinger

Fjerning av krav til dokumentasjon av medgått tid og timebestillinger i tjenesteytende næring (skal særlig underbygge fullstendighet og periodisering av salgsinntekter). Bør være tilstrekkelig med krav til ordinær salgsdokumentasjon mv. som for andre bokføringspliktige.

30. Omvendt fakturering

Oppmyking i krav til utsteder av salgsdokument, med generell aksept for «self billing» eller «omvendt fakturering» hvor det er kjøper som utsteder salgsdokumentet for transaksjonen.

31. Valuta

Opprydding i de uklare reglene om bokføring i utenlandsk valuta, som er påpekt i flere andre sammenhenger.

32. Ny regnskapslov

Ferdigbehandle forslag til ny regnskapslov og få igangsatt arbeidet med en ny, moderne og forenklede regnskapsstandard for små foretak.

A-ordningen

33. A-melding, rapport for avstemming

Når a-meldinger skal avstemmes mot regnskapet, er det normalt følgende informasjon som er viktig:

- Forskuddstrekk å betale
- Arbeidsgiveravgift å betale
- Grunnlag arbeidsgiveravgift (fordelt på lønn, OTP og sykepenger)
- Sum oppgavepliktige ytelser (grunnlag arbeidsgiveravgift + bilgodtgjørelse, diett mv)

Dagens rapport mangler informasjon om sum oppgavepliktige ytelser. Rapporten bør i tillegg til periodens tall også inneholde akkumulerte tall, slik at regnskapsfører slipper å bestille flere rapporter.

34. A-melding i januar

Det bør være mer romslig innrapporteringsfrist i januar for a-melding som gjelder desember. Dette av hensyn til forsikringsposter og andre forhold som hører naturlig til en årsavslutning. En frist satt til 15. januar bør tjene alle parter, slik at kvaliteten blir best mulig og at behovet for korreksjoner reduseres.

35. A-melding og korreksjoner

Korreksjonsrutinen som gjelder a-meldinger oppleves som unødig tungvinn. Denne prosessen bør forenkles.

36. Krav om sammenstillingsoppgave lønn mv

I planene til Skattedirektoratet var det opprinnelig lagt til grunn at Skatteetaten skulle tilby lønnstakere en lønns- og trekkoppgave basert på innleverte a-meldinger (årsoppgave lønn). Finansdepartementet kom i stedet til at arbeidsgiverne skulle beholde denne innrapporteringsplikten. Dette kravet om å sende sammenstillingsoppgave fremstår som unødig dobbelrapportering, og bør erstattes av en automatisk tjeneste fra a-ordningen. Skatteetaten besitter sikrere og mer effektiv kontaktinformasjon til arbeidstakerne enn hva arbeidsgiverne i mange tilfeller har tilgang til.

37. Sykemeldinger og Altinn

Alt som har med sykemeldinger å gjøre bør kunne håndteres elektronisk. Det samme bør gjelde for refusjon av sykepenger. I tillegg bør det tilrettelegges for at daglig leder i regnskapsførerforetak automatisk får tilgang til den «rolle» som kreves for å følge opp å rapportere dette på vegne av virksomheten.

38. Tjenestepensjonsordninger – rapportering av lønnsopplysninger til forsikringsselskaper

Forsikringsselskaper har behov for lønnsopplysninger i relasjon til tjenestepensjon. Dette må rapporteres fra arbeidsgivere i dag, og faren for feil og manglende rapportering er stor. Opplysningene bør kunne hentes via a-ordningen.

39. Tilrettelegge for fortløpende innbetaling av skattetrekk

Med dagens regelverk er det pålegg om å overføre skattetrekk til egen skattetrekkkonto, eller alternativt inneha bankgaranti. I loven bør det åpnes for at fortløpende innbetaling av skattetrekket samtidig med utlønningen kan gjøres på frivillig basis.

40. Automatisk betaling av arbeidsgiveravgift, skattetrekk og merverdiavgift

Ved innsendelse av a-melding og mva-melding bør betalingskravet automatisk legges seg til betaling i nettbanken etter samme prinsipp som for avtalegiro.

Annet

41. Betalingsmiddel kontantoppgjør

Det bør være fritt opp til den næringsdrivende om denne vil ta imot kontantoppgjør i form av mynter og sedler, eller via bank. Det bør åpnes for at den næringsdrivende kan sette som vilkår at betaling skal skje via bank.

42. Aksjeeierbok

I medhold av aksjeloven kap. 4, II, stilles det krav til alle aksjeselskaper om å føre en aksjeeierbok. Kravet om aksjeeierbok bør erstattes med en plikt til hendelsesbasert innrapportering til aksjonærregisteret. På denne måten ville aksjonærregisteret blitt fortløpende oppdatert og det offentlige vil både få bedre kontroll og oppdaterte opplysninger om eierforholdene i et AS. På denne måten ville rapporteringsbyrdene blitt redusert ved at selskapene kun måtte rapportere disse opplysningene ett sted.

43. HMS-opplæring

Alle virksomheter er pålagt HMS-opplæring. For de minste virksomhetene med 1 – 5 ansatte er kravene til opplæring for omfattende samt at det til dels også er uklart hvor omfattende opplæringen må være.

44. EHF-faktura

I dag er det kun stat og kommune som kan kreve at leverandører sender faktura på EHF (elektronisk handelsformat). Det bør åpnes for at alle næringsdrivende kan kreve at leverandører sender EHF-faktura.

45. Mulighet for tidligere innsending av skattemelding for personlige skattytere

Tilgang til forhåndsutfylte data for personlige skattytere i Altinn foreligger i dag først medio/ultimo mars. Det bør være mulig å få tilgang til disse data fortløpende – i hvert fall tidligere. Hovedmengden av grunnlagsdata er levert elektronisk de første dagene i februar, og det bør være rimelig å få tilgang til disse kort tid etter.

46. Boligverdier

Faktoren kan være klar i god tid før årsskiftet. Det samme med kvadratmeterpriser. I dag må en vente med å komme i gang med årsoppgjøret til februar for dem som har fast eiendom .

47. Mulighet for tidligere innsending av skattemeldinger

I dag må man vente med innsending til 20. februar for AS og ultimo mars for enkeltpersonforetak. Det bør være mulig å sende inn fra 2. januar.

48. Kraftverk

Satsene bør fastsettes to måneder tidligere enn i dag.

Oslo, 4. september 2018

Regnskap Norge

Christine Lundberg Larsen
Adm.dir.